

सुधार र खुलापनका चार दशक

डोनान : सानो गाउँबाट एशियाको ठूलो फूल शहरसम्म

हरेक दिनको बेलुका ४ बजे, विभिन्न फूल लादेका गाडीहरू चारैतिरबाट डोनान शहरमा आउँछन्। यी फूलहरू यहाँ लेनदेन गरी देशविदेशमा पठाइन्छन्। यस्ता व्यस्त दृश्यहरू राति २ बजेसम्म जारी रहन्छन्। यो देश-विदेशमा नाम चलेको डोनान फूल बजार हो। प्रत्येक दिन २०-३० हजार व्यापारीहरू यहाँ आएर व्यापार गर्छन्। दिनमा १०० भन्दा बढी वर्गाका १६०० किंसाकका फूलहरू यहाँ क्रय-विक्रय हुन्छन्। अर्थात् दिनमा औसत १ करोड ६५ लाख फूलहरू खरिद-विक्री भई कारोबार रकम १ करोड २९ लाख ४० हजार युआन पुग्छ। दश वर्षदेखि लगातार वार्षिक व्यापार मात्र, कारोबार रकम, नगद मात्र, मानव प्रवाह मात्र र निर्यात रकम देशमा पहिलो स्थानमा आएको छ। सन् २०१७ सालमा डोनान शहरमा फूलको कारोबार रकम ५ अरब ३५ करोड ५० लाख युआन पुगेको थियो। जम्मै ६ अरब ५० करोड फूलहरू यहाँबाट देशभरका विभिन्न ठाउँमा बेचिएका थिए।

त्यसानै तालको दक्षिण किनारमा परेको एउटा सानो गाउँबाट एशियाको ठूलो फूल बजार बनेको डोनान शहर ३० भन्दा बढी वर्ष पार गरिसक्यो। ३० वर्षअघि २४ वर्षीय डोनान गाउँले ह्वा मिङशङले ठूलो साहसी प्रयास गरेका थिए। उनले आफ्नो अनुबन्धित भूमिमध्ये एक सानो भाग निकालेर ग्लोडियोलस (gladiolus) रोपे थाले। स्थानीय सार्थिले मलाई बताए, एक ग्लोडियोलस ०.३ युआन बेच्न सकिन्छ। त्यसैले मेरो मन कल्पहाल्यो। ह्वाले भने। त्यसबेला उनको परिवार मुख्यतः सागसब्जी रोप्थे। एक किलोग्राम सागसब्जी बढीमा ०.१ युआन बिक्रन सक्यो। ग्लोडियोलस फूल फुलेको समयमा उनी हरेक विहान २० किलोमिटरको साइकल चढेर खुनिमिङ शहरको वाइसा सडकको फूल बजार पुग्नुपर्थे। अर्थात् दिउँसाँघेर फर्कन्थे। त्यही सालमा उनले आफूले रोपेको फूल बेचेर १६० युआन कमाए। यसपछि उनले तुरुन्तै वाली परिवर्तन गरेर आफ्नो परिवारको सबै भूमिमा फूल रोपे। छिट्टै सारा डोनान गाउँका हरेक परिवार फूल रोपे थाले। जसमा रोपेको ग्लोडियोलसदेखि विस्तारै गुलाब, शिम्पोफिला (Gypsophila) र कार्निशम (Carnation) आदि धेरै किंसामका फूलहरू रोपे थाले अर्थात् रोपेने क्षेत्रफल पनि बढ्दै गयो।

चयन गरेर पुनर्निर्माण गर्न लाग्यो। २००१ सालमा शाङघाईस्थित चौथो जिनिङ मुखालयको प्रभाषीकरण गरेपछि डोनान फूल बजार चीनमा मात्र होइन एशियामा समेत सबभन्दा ठूलो फूल व्यापार बजार हो। २०१२ सालमा कुल लगानी ५ अरब युआन र नियोजित क्षेत्रफल ६८ हेक्टरको अन्तर्राष्ट्रिय फूल उद्योग पार्कको निर्माण शुरु भयो। २०१५ मार्चमा करिब २० हेक्टरको उद्योग पार्कको पहिलो परियोजना - 'फूल संसार' उपयोगमा ल्यायो।

डोनान एशियाको सबभन्दा ठूलो फूल व्यापार केन्द्र बनेपछि फूल कृषकहरूले पनि आफ्ना हैसियत परिवर्तन गरेका छन्। उनीहरू फूल बेचे, ढुवाल गरे, रसद गर्ने,

प्याकेजिङ गर्ने गर्छन्। २०१७ सालमा डोनान समुदायको कुल आर्थिक आय २४ करोड ४० लाख युआन पुगेको छ, प्रति व्यक्ति आय १६३०० युआन छ।

२००२ डिसेम्बर २० तारिखको विहान, खुनिमिङ अन्तर्राष्ट्रिय फूल लिलामी व्यापार केन्द्र (KIFA) डोनानमा आधिकारिक रूपमा खुला भएको थियो। यो डोनान फूल बजारको सफल रूपान्तरणको एक महत्वपूर्ण माइलस्टोन हो।

खुनिमिङ फूल लिलामी व्यापार केन्द्रका महाप्रबन्धक चाङ लीका परिचयअनुसार, केन्द्रको परिचालनले डोनान फूल बजार अन्तर्राष्ट्रिय बजारमा प्रचलित मूल्य निर्धारण, गुणस्तर मानक प्रणाली आदिका नियमहरूसँग

जोडिदिन्छ। १६ वर्षको विकासपछि KIFA अब देशभरिको सबैभन्दा ठूलो एशियामा दोस्रो ठूलो फूल व्यापार केन्द्र बनेको छ। २०१७ सालमा, KIFA ले विभिन्न किंसामका १ अरब १० करोड ४० लाख फूलहरू लिलामी गर्यो। अर्थात् प्रतिफलको औसत लिलामी मूल्य ०.९२ युआन पुग्यो। लिलामका कुल संख्या र औसत मूल्य सबै नयाँ उचाइमा पुग्यो।

डोनान निरन्तरले अगाडि बढ्दै छ। भविष्यमा डोनान विश्वको सबभन्दा ठूलो फूल व्यापार केन्द्र, एशियामा सबभन्दा ठूलो फूल अनुसन्धान क्षेत्र र चीनमा पहिलो फूल विशेषतायुक्त शहर बन्ने छ।

(चाङ यानभुन)

इकोलोजिकल

स्याङगुछिड : युनान गोल्डन बाँदरको अनौठो घर

'ले...लेले, ले...लेआ...' विहान ९ बजेतिर, युनान वाइमा हिमाल रा्ट्रिय प्राकृतिक आरक्षित क्षेत्र तथा डिङ्छिड त्रिबन्ती स्वाशासित प्रदेशअन्तर्गत विन्सी जिल्ला थाङ्छे नगरको स्याङगुछिडमा बसपाएले यु ज्यानह्वाले सधैं जस्तै ली ली जातीय भाषाका लामो धुनले बाँदरहरू बोलाउँदै एक एक पाइनाका डिल हाँगामा वा भाडीमा भुण्ड्याइरहेका छन्।

उनको आवाज सिङ्घिनै बित्तिकै बनजंगलमा लहरका लहरै आयो। 'चि...चिचि...', एन...एनएन...' जवाफ आवाज आउँदै काला र सेता छायाहरू छिट्टै आइपुगे। स्याङगुछिड रमाइलो भयो। वाइमा हिमाल रा्ट्रिय प्राकृतिक आरक्षित क्षेत्रको प्रमुख प्रजाति मानिने युनान गोल्डन बाँदरहरूले यहाँ बढी हेरचाह पाएका छन्। अहिले तिनीहरू मानिससँग केही डराउँदैनन्।

स्याङगुछिडको यो बाँदर समूहमा अचेल ७० भन्दा ज्यादा बाँदरहरू छन्।

जसमा ११ बाँदर परिवार र १ 'भाले बाँदर परिवार' (सबै भाले बाँदर छन्) समावेश छन्। 'हरेक परिवारका भाले बाँदर धेरै व्यक्तिगत छन्। साहसी, विचारशील, कडा, कोमल, जुन खालका स्वभाव पनि हुन सक्छन्। तर तिनीहरूको साभवा विशेषता के हो भने आफ्नो घरपरिवार जोगाउन सक्ने, सकेसम्म चलाख हुने,

पर्याप्त खाना पत्ता लगाउने र सुरक्षित पैदल मार्ग बन्दोबस्त गर्ने हुन्छन्। २० वर्षसम्म बाँदर पालेको यु ज्यानह्वाले धेरै मार्मिक बाँदर कथाहरू देखाे। हालसालै सुरक्षा उपायहरू राम्रा हुँदै गएकाले स्थानीय गोल्डन बाँदरका मात्रा दिनदिने बढ्दै गोज्छन्।

(चेन छुवाइये चेन फे)

युनानमा विदेशीहरू

बंगलादेशी विद्यार्थी साइदी : युनानमा जीवन राम्रो, मौसम पनि राम्रो

साइदीलाई भेटेता उनले एउटा बाक्लो कोट लगाएका छन्। हुनत गर्मी ऋतु आएको छ, तापिन खुनिमिङमा वादलमय हुनाले तापक्रम १६ डिग्री मात्र छ। अरू शहरको २० डिग्रीको तुलनामा खुनिमिङ शहर मानिसले इच्छा गर्ने 'बैरले शहर' हो। खुनिमिङ साँच्चै बसन्तको शहर हो! साइदीले उद्गार गरे। 'युनानको विकास तीव्र छ, जनताको जीवन पनि राम्रो छ। तर एउटै सराहनीय कुरा के छ भने यहाँको वायु पनि त्यति राम्रो छ, मौसम पनि राम्रो!'

साइदी बंगलादेशबाट आएका हुन्। अहिले उनी खुनिमिङ चिकित्सा विश्वविद्यालयमा चिकित्सा तथा सर्जरी स्नातक डिग्री पढ्दैछन्। यो साल उनी युनान आएको छैटौँ साल हो। '६ वर्षअगाडि मैले एसएलसी पास गरेपछि विदेशमा पढ्न जाने इच्छा गरे। नेपाल शिक्षा मन्त्रालयबाट युनान प्रान्तले बंगलादेशका विद्यार्थीलाई छात्रवृत्ति दिने खबर मैले थाहा पाएँ। त्यसबेला शिक्षा मन्त्रालयका शिक्षकले मलाई खुनिमिङको सिफारिस गरे। खुनिमिङका विश्वविद्यालय,

हावापानी र खानपान आदिका स्थिति राम्रो जानकारी लिएपछि मलाई यहाँ राम्रो ठाउँ जस्तो लाग्छ, साइदीले विस्मय गर्दै भने।

युनान आएपछि साइदीले आफ्नो रोजाइ एकदमै बुद्धिमानी भएको महसुस गरे। ६ वर्षदेखि उनले युनानको सबै, हाइस्पीड रेल, हवाईसेवा आदिको निरन्तर विकासका साक्षी गरे। उनले बारम्बार भने, 'धेरै छिटो भयो! धेरै छिटो भयो!' एकातिर यातायातको परिवर्तन छिट्टै भयो। अर्कोतिर यातायातका माध्यम पनि छिट्टै बदल्यो। साइदीले सम्झे, चिनियाँ सुधार र खुला नीति धेरै अचम्म हुन्छ। युनानमै बसेर सुधार र खुलापनले आमजनतालाई पुऱ्याएका लाभहरू महसुस गर्न सकिन्छ। 'विकास गर्नाका साथै वातावरणको संरक्षण गर्नु धेरै असजिलो कुरा हो।' साइदीले यो भन्दै जेठी औला पनि उठाएर प्रशंसा गरे। उनले भने, विदिको समयमा म युनानका विभिन्न ठाउँमा भ्रमण जग्छु। जतातै हरियाली र स्वच्छ पानी देख्न पाइन्छ। युनान धेरै सुन्दर छ।!

(ली हनछुयाङ)

आवाज

चीन आफ्नो विकास गर्नुबाहेक विश्वलाई पनि हित गर्ने

जुन २८ तारिख, चिनियाँ राज्य परिषदको सूचना कार्यालयले 'चीन र विश्व व्यापार संगठन' नामक श्वेत पत्र जारी गरेको छ। यसमा विश्व व्यापार संगठनमा सामेल भएपछि, चीनले आफ्नो प्रतिवद्धता पूरा गरेको अभ्यासबारे व्यापक रूपमा परिचय दिइएको, बहुपक्षीय व्यापारिक प्रणालीको निर्माणमा चीनका सिद्धान्त, दृष्टिकोण र नीतिको विवेचना गरिएको, उच्च स्तरीय खुलापनलाई अधि बढाउने चीनको अभिलाषा र क्रियाकलाप स्पष्टीकरण गरिएको र खुलापन गर्ने संकल्प पनि देखाइएको छ। यो चीनले यसबारे प्रकाशित पहिलो श्वेतपत्र हो। नयाँ युगको ऐतिहासिक प्रारम्भ बिन्दुमा आएर चिनियाँ होका अर्क विस्तृत खुला हुनेछ। यस वर्षको अप्रिलमा, चिनियाँ राष्ट्रपति सी चिनफिङले बोआओ एशिया मन्चको २०१६ वार्षिक सम्मेलनको उद्घाटनमा मुख्य भाषण दिँदै चीनले खुलापनको विस्तार गर्ने नीति निर्देशन र भारी कदम जानकारी दिनुभयो। तिनमा ठूलो मात्रामा मार्केट पहुँच विस्तृत गर्ने, गतिशील लगानी पर्यावरणको सिर्जना गर्ने, बौद्धिक सम्पदा अधिकारको संरक्षण सुदृढ पार्ने, प्रभावकारी आयात विस्तार गर्ने आदि विषयहरू छन्।

यस सालको नोभेम्बरमा, चीनले पहिलो अन्तर्राष्ट्रिय आयात एकस्यो आयोजना गर्ने भएको छ। यो चीनले सक्रिय रूपमा बजार खुला गर्ने नीतिको महत्वपूर्ण घोषणा र कार्यवाही पनि हो। यो वर्ष चिनियाँ विशेषतायुक्त स्वतन्त्र व्यापार बन्दरगाह निर्माणको आरम्भिक वर्ष हो।

चीनले विश्व व्यापार संगठन केन्द्रित रहेको बहुपक्षीय व्यापार प्रणालीलाई विश्व व्यापारको आधारशीला र विश्व व्यापारको विकास अधि बढाउने तथा विश्व खुला अर्थतन्त्र निर्माणको मुख्य भूमिका मानेको छ। आजको विश्वमा आर्थिक ग्लोबलाइजेशन अपरिवर्तनीय प्रवृत्ति हो। चीनले व्यावहारिक कार्यद्वारा बहुपक्षीय व्यापार प्रणालीको समर्थन गरेको छ। विश्व व्यापार संगठनमा चीनको प्रवेश आफ्नो विकास मात्र गद्दैन, विश्वलाई पनि लाभ गर्छ र विश्व अर्थतन्त्रमा जाँगर र शक्ति पुऱ्याउँछ। चीन सक्रिय रूपमा सार्वजनिक उत्पादनहरू उपलब्ध गराउँछ। 'वेन्ट र रोड' निर्माण अगाडि बढाउने गरी अवसर र हितको शोभ्य गर्छ। अहिले विश्व आर्थिक ग्लोबलाइजेशनको प्रतिप्रवाह बाँदरहेको छ। विश्व व्यापार संगठन र बहुपक्षीय व्यापार प्रणालीमा चुनौती परेका छन्। यस पृष्ठभूमिमा चीनले श्वेत पत्र जारी गरी खुलापन र सहयोगको जीत-जीत अवधारणा प्रदर्शित गर्दै फेरि विश्व अर्थ विकासको नेतृत्व गर्न जिम्मेवार महादेशको कर्तव्य बोक्ने छ।

(जन दैनिक अखवारको विदेशी संस्करणबाट सङ्कलित, लेखक : सु स्याउड्ड, चिनियाँ अन्तर्राष्ट्रिय अध्ययन संस्थानअन्तर्गत अन्तर्राष्ट्रिय रणनीति अध्ययन संकायका उप-निर्देशक)

छिमेकी

नेपालमा चिनियाँ मार्शल आर्ट प्रदर्शन

जुलाई ३ तारिख, चिनियाँ संस्कृति केन्द्र नेपाल र नानजिङ संस्कृति, प्रसारण तथा सूचना विभागले आयोजना गरेको 'चिनियाँ मार्शल आर्ट प्रदर्शन' काठमाडौंमा आयोजित भएको छ। यस कार्यक्रममा उपस्थित चिनियाँ राजदूत यु हुङले मान्नु, मार्शल आर्ट (वुशु) चिनियाँ परम्परागत संस्कृतिको एक महत्वपूर्ण भाग हो। विश्वमा बढीभन्दा बढी मानिसलाई चिनियाँ संस्कृति जानाकारी गराउनु र मन पराउनु हमेशा चिनियाँ जनताको सपना हो। यस पटकको वुशु प्रदर्शन नेपाली जनतालाई चिनियाँ वुशु मन पराउने अनि चीन-नेपाल खेलकुदको विकास र आदानप्रदानमा योगदान गर्ने आशा छ।

नेपाली अन्तर्राष्ट्रिय ओलम्पिक कमिटीका अध्यक्ष श्रेष्ठले प्रदर्शनमा भाषण दिँदै नेपाल र चीन दुई देशबीचका खेलकुद आदानप्रदानको इतिहास र सहयोगको यथास्थिति जानकारी दिए। उनले भने, 'चिनियाँ वुशु संसारमा प्रसिद्ध छ। ब्रुस ली र जैकी चैन आदि सुपर स्टारसँग सबै नेपाली परिचित छन्। हालसालै धेरै नेपाली जवानहरू चिनियाँ वुशुप्रति उत्सुक छन्।' 'यस पटकको प्रदर्शन दुवै पक्षको खेलकुद आदानप्रदान थप प्रोत्साहन दिने आशा गर्दछु।' प्रदर्शनमा हस्त सिंह नृत्य 'नाचिरहेको जिनालड', क्यूगो प्रदर्शन 'शाओलिन हाई क्यूगो' आदि चिनियाँ वुशु विशेषतायुक्त कार्यक्रममा दर्शकहरू ताली बजाउँछन्, प्रशंसा गर्छन् र वाहवाहा गर्ने उद्गार गर्छन्। नेपाली स्थानीय विद्यार्थीहरूले देखाएका लोकगीत र लोकनृत्यले पनि यो वुशु प्रदर्शनलाई सार्थक तुल्याएका छन्।

(चीन समाचार नेट चाङ छनयी)

लान-मे पत्रकारद्वारा युनान खुलापनको प्रशंसा

केही दिनअगाडि पहिलो लानछाड-मेकड नदी (संक्षेपमा लान-मे नदी) किनारा देशका सूचना अधिकारी र मिडिया रिपोर्टर तालिम कार्यक्रम युनानमा आयोजित भएको छ। यस पटकको तालिम युनान दैनिक अखवार समूहले आयोजना गरेको हो। नौ दिने तालिम अवधिमा कम्बोडिया, लाओस, थाइल्याण्ड र बर्मा आदि देशबाट आएका १५ शिक्षार्थीहरू र युनान दैनिक अखवार समूहका पत्रकारहरूले संयुक्त रूपमा लान-मे नदी किनारा देशबीचका नीति कम्प्लिमेन्टेशन, सुविधा कनेक्टिभिटी, वाणिज्य आदानप्रदान, वित्तीय सम्बन्ध र मानिसको दिल संवाद निरन्तर

बेल्ट र रोड

गर्भिएको अनुभव गरेका छन्। एक विहान, लानछाड शहरको मडिङ गाउँस्थित छिड्स्वीह नाका कार्यालय निर्माण क्षेत्रमा १० भन्दा बढी चिनियाँ र वर्मेली टुकहरू अडिएको छ, जो कार्यालय निर्माण पखेंदै छन्। छिड्स्वीह नाका र बर्मा पहाड नदीले जोडिएको छ। यहाँदेखि वर्मेली क्यूक्यू (Kyaukkyu) बन्दरगाहसम्म ९८३ किमि छ। यो युनान प्रान्त दक्षिण एशिया र दक्षिण-पूर्व एशियासँग जोडिने सुविधायुक्त स्थल मार्गमध्ये एक हो।

गरिबी निवारण, साक्षात् समृद्धि

किवी (Kiwi) रोपेर गरिबी निवारणमा मद्दत

गर्मीको ऋतुमा, मुडिङ जिल्लाअन्तर्गत स्युजिए गाउँको गान हाइजी लाल दिल किवी रोपाइ क्षेत्रमा प्रवेश गर्दा घनी फलहरू रूखको हाँगामा भुण्डिएको देखेर मुखमा पानी आएजस्तो लाग्छ। किवी रोपाइको विकास गरेर गरिबी निवारणमा मद्दत दिने दृश्य पत्रकारको आँखा सामुने आएको छ। 'म यहाँ गोडमेल गरेर दिनमा १०० युआन कमाउन सक्छु। पहिलेको खेती गरेभन्दा धेरै राम्रो भएको छ।' किवी रोपाइ क्षेत्रमा प्रवन्ध कार्य गर्ने लो युडिआङले हँसिरे भने। पहिले उनको परिवार फण्डे एक चौथाइ हेक्टर क्षेत्रको खेती गर्थे। तीन जनाको परिवारको वार्षिक आयले बलबलस जीवन वित्तान सक्थे। किवी रोपाइ क्षेत्र बनेपछि उनले आफ्नो परिवारको सबै जसमा यस रोपाइ क्षेत्रका साहुलाई भाडा मा दिए। उनी आफै पनि यस क्षेत्रमा मजदुरी गर्छन्। 'म मजदुरी गरेर दिनमा १०० युआन कमाउँछु। जसमा जिनको भाडा महिनामा ३००० युआन भएकोले मेरो वार्षिक आय ३० हजार युआन भन्दा बढी छ। मेरो जीवन धेरै धनी भएको छ।' केही वर्षअगाडि गाउँमा धेरै गरिबी थियो। धेरै मानिसहरूले आफ्नो गाउँ छोडेर बाह्य गर्दै मजदुरी गर्नुपर्थ्यो। अहिले लाल दिल किवी रोपाइ क्षेत्र बनिसेपछि धेरै गाउँलेहरू आफ्ना खेतवारी भाडामा दिएर यस क्षेत्रमा काम गर्न सक्रिय छन्।' गाउँका पार्टी सचिव जिन चियाङले भने। ग्रामीन स्तरीय सरकारले

वाह्य लगानी भित्र्याउने माध्यमबाट च जिआङ र सिचुआन प्रान्तका दुई जना निवेशक भित्र्याएर सिनट यान र गानहाङ्डी पिङचाङमा ६६ हेक्टरको लाल दिल किवी रोपाइ, किसानको आमदानी पनि बढाए। गोडमेल गर्ने र कीटनाशक औषधि छर्कने कामदारहरूमध्ये धेरैजसो आफ्ना घरमा बृहदबृद्धि र बच्चावच्छीलाई हेरचाह गर्नुपर्ने बाहिर गएर मजदुरी गर्न नसक्ने किसानहरू हुन्। यस लाल दिल किवी रोपाइ क्षेत्र बनेपछि सबै समस्या हल भइसकेका छन्। कामदारहरूमध्ये ६० वर्षीय लो छोवचुले उद्गार गर्दै भने, 'आफूजस्तो उमेर ठाँकिएको बृहदबृद्धिहरू बाहिर गई ज्यालाको काम गर्न पाउँदैनन्।' 'तर अब राम्रो भइसक्यो। यो किवी रोपाइ क्षेत्र बनाइएपछि प्रबन्धदेखि टिप्पे कामसम्म पानी परेको दिनबाहेक दिनदिने गर्न सकिन्छ, पैसा कमाउन सकिन्छ।' 'आउँदो समयमा हामी छिमेकी गाउँहरूलाई पनि आकर्षित गरेर संयुक्त काम गर्न तयार छौँ।' पार्टी सचिव जिनले आत्मविश्वासका साथ भने, 'पोहर साल हाम्रो गाउँमा सरकारी वित्तीय सहायता जम्मा ५० लाख युआन थियो। एउटा शीत भण्डारण र गाउँपालिकादेखि किवी क्षेत्रसम्मको सिमन्ट सडक बनाइए। आर्षी हामी किवी रोपेने क्षेत्रफल अर्धे बढाउने गरी अधिक किसानहरूलाई थप आय पुऱ्याउनेछौँ।' (राउ युड डाइ जुनफेन)

(चाङ ह्वाङ, वाङ शिबे शेग यान)